

Yıllık ARICILIK Takvimi

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

INFOGRAFİK

KOLONİ

BAL

TEDAVİ

RİSK

PRATİK NOTLAR

ÖNERİLER

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**

OCAK

Nem Kontrolü Önemli!

Koloni: Kış salkımı

Bal: Akım yok

Tedavi: Önceki yılın Aralık ayında kullanılan ruhsatlı sentetik akarisit şerit uygulaması

Risk: Nem, açlık

Pratik Notlar:

Kıbrıs'ın kuzeyinde Ocak ayı genellikle ılıman bir kış ayıdır ve arılar daha sıcak günleri uçarak değerlendirebilir. Ancak koloniler büyük ölçüde salkım halinde kalır ve depolanmış besinlere bağımlıdır.

Bu dönemde kolonilerin yeterli besin rezervine sahip olduğundan emin olmak çok önemlidir, çünkü açlık en büyük risklerden biridir. Kesinlikle gerekli olmadıkça kovanların açılmasından kaçınılmalıdır.

Nem kontrolü de aynı derecede önemlidir; çünkü kovan içindeki aşırı nem, soğuk hava koşullarından daha tehlikeli olabilir.

Stoklar düşükse fondan verin.

Cereyan oluşturmada uygun havalandırma sağlayın.

ŞUBAT

Sık Kontrolden Kaçının!

Koloni: Erken yavru gelişimi

Bal: Çok düşük akış

Tedavi: Yok

Risk: Ani soğuk hava dalgaları

Pratik Notlar:

Ilıman iklim nedeniyle yavru yetiştirme genellikle erken başlar ve bu durum besin tüketimini önemli ölçüde artırır. Koloniler ani sıcaklık değişimlerine karşı daha hassas hale gelir.

Özellikle zayıf kolonilerde erken yavru gelişimini desteklemek için hafif besleme gerekebilir.

Hava durumunu gözlemleyin ve gerekirse yeterli su kaynaklarının mevcut olduğundan emin olun.

Soğuk dönemlerde kovani açmak yavrulara zarar verebileceğinden, sık kontrollerden yine kaçınılmalıdır.

Koloniyle birlikte popülasyonu artmaya başlayan Varroa destructor'un takibi önemlidir.

Gerekirse yeterli şurup sağlayın.

Kovan koşullarını stabil tutun.

Sıcaklık 15 °C'nin üzerindeyse, oğul oluşumunu önlemek için erken hazırlık olarak temel petek vermeye başlayın.

MART

Kovanları Narenciye Alanlarına Taşıyın!

Koloni: Hızlı gelişim

Bal: Artan nectar akışı

Tedavi: Tedavi: Önceki Aralık ayındaki tedaviden yaklaşık 10 hafta sonra, alkol yıkama veya pudra şekeri yöntemiyle Varroa destructor seviyelerini değerlendirin

Risk: Zayıf koloni dengesizliği

Pratik Notlar:

Mart ayı, kolonilerin hızla genişlediği bir dönemi işaret eder. Nektar ve polen miktarı artar ve koloniler daha fazla alan ile kaynağa ihtiyaç duyar.

Arıcılar kademeli olarak çerçeve eklemeye başlamalı ve eski veya hasarlı petekleri değiştirmelidir. Bu dönem aynı zamanda koloni gücünü ve yavru kalitesini değerlendirmek için önemli bir zamandır.

Koloni büyümesiyle birlikte artan Varroa destructor seviyeleri izlenmelidir.

Kovanları narenciye alanlarına hazırlayın ve taşıyın.

Yavru alanında aşırı sıklığı önleyin.

Gerekirse kolonilere kat (ballık) ekleyin.

NİSAN

Narenciye Akışı!

Koloni: Güçlü gelişim

Bal: Narenciye akımı başlar

Tedavi: Yok

Risk: Oğul verme

Pratik Notlar:

Nisan ayı narenciye çiçeklenmesi nedeniyle yılın en önemli dönemlerinden biridir. Koloniler hızla gelişir ve oğul eğilimi artar.

Zamanında ballık verilmesi bal verimini doğrudan etkiler. Oğul kontrolü düzenli yapılmalıdır.

Bu dönemde kimyasal ilaçlama kesinlikle yapılmamalıdır.

Güçlü kolonilerde iyi havalandırma sağlayın.

Erken oğul kontrolü verimi artırır.

MAYIS

Narenciye Balı Hasatı!

Koloni: En güçlü

Bal: Narenciye hasatı

Tedavi: Varroa takibi

Risk: Pestisitler

Pratik Notlar:

Mayıs ayı, narenciye balı için ana hasat dönemidir. Koloniler en yüksek nüfus ve verimlilik seviyesine ulaşır.

Hasattan sonra koloniler değerlendirilmelidir. Güçlü koloniler bölünebilirken, zayıf olanlar desteklenmelidir.

Ana akım sonrasında Varroa seviyeleri artmaya başlar, bu nedenle düzenli takip çok önemlidir.

Kovanları kır çiçekleri alanına hazırlayın ve taşıyın.

Yalnızca tamamen sırlanmış (kapalı) çerçeveleri hasat edin.

Kovan üzerinde boş kat (ballık) bırakmaktan kaçının.

Bal sırlanmışsa hasada başlayabilirsiniz. Nem oranını ölçmek için refraktometre kullanılması önerilir.

HAZİRAN

Temiz Su Kaynağı Sağlamak Kritik!

Koloni: Sıcak hava nedeniyle stres başlar

Bal: İkinci ana nektar akımı başlar

Tedavi: Tedavi yok

Risk: Sıcaklık, pestisitler

Pratik Notlar:

Haziran ayı, kuru ve sıcak mevsime geçişi işaret eder ve koloniler çevresel stres yaşamaya başlar.

İkinci ana nektar akımı başlar.

Koloninin hayatta kalması için sürekli ve temiz su kaynağı sağlamak kritik hale gelir. Gölge alan sağlamak, ısı stresini önemli ölçüde azaltır ve koloni stabilitesini artırır.

Arılığın yakınına su kaynakları yerleştirin.

Kovan havalandırmasını artırarak aşırı ısınmayı önleyin.

Gerektiğinde petek ve/veya kat (ballık) ekleyin.

TEMMUZ

Sıcak Saatlerde Kontrolden Kaçının!

Koloni: Sıcak hava nedeniyle stres

Bal: İkinci ana nektar akımı devam ediyor; yaz hasadı başlar

Tedavi: Varroa takibi

Risk: Sıcaklık + sivrisinek ilaçlaması

Pratik Notlar:

Sıcak hava etkisini göstermeye başlar.

Su erişimi hayati önem taşır ve kovanların gölgelendirilmesi öncelikli olmalıdır.

Nektar kıtlığı döneminde yağmayı (kovan soygununu) önlemek için kovan girişlerinin daraltılması faydalı olabilir.

Sivrisinek kontrol ilaçlamaları bu dönemde yaygındır ve genellikle Deltamethrin gibi arılar için zararlı olabilecek kimyasallar içerir.

Günün en sıcak saatlerinde gereksiz kovan kontrollerinden kaçınin.

Koloni davranışlarını stres belirtileri açısından izleyin.

Sivrisineklere karşı gece ilaçlaması + tampon bölgeler + düşük sürüklenmeli uygulama + arıcı bilgilendirmesi

UYARI

İlaçlama dönemlerinde kovanları sivrisinek ilaçlama alanlarının içine veya rüzgâr altına yerleştirmekten kaçınin.

AĞUSTOS

İkinci Hasat!

Koloni: Yüksek stres

Bal: Minimal (bazı bölgelerde hasat devam edebilir)

Tedavi: Yok

Risk: Sıcaklık + Avrupa eşek arısı

Pratik Notlar:

Ağustos, aşırı sıcak ve kuraklık nedeniyle en zorlu aylardan biridir.

Nektar toplama faaliyeti azalır ve koloniler stres altındadır.

Hasat dikkatli yapılmalı, kovanda koloni için yeterli gıda bırakılmalıdır.

Su temini kritik önem taşır ve kovan gölgelendirmesi öncelikli olmalıdır.

Eşek arısı (Avrupa eşek arısı) baskısını azaltmak için özel tuzaklar ve yapıştırıcılar, diğer canlıların erişemeyeceği yüksek noktalara yerleştirilmelidir. Yağmayı önlemek için kovan girişleri daraltılabilir.

Sivrisinek ilaçlamaları bu dönemde de yaygındır ve Deltamethrin gibi arılara zararlı kimyasallar içerebilir.

Besleme çoğu zaman gereklidir; doğal kaynakların sınırlı olması nedeniyle verilen doğru besin, kışlık koloni gücünü doğrudan etkiler.

Ana Varroa tedavileri bu ay hasattan sonra tamamlanmalıdır, böylece sağlıklı kış arıları yetiştirilir.

Uygun besleme oranlarını kullanın (1:1 şurup).

Tedavileri zamanında tamamlayın.

Ana arı durumunu değerlendirin ve gerekirse değiştirin.

EYLÜL

Kış Hazırlığı Başlamalıdır!

Koloni: Yüksek stres

Bal: Minimum

Tedavi: Bal hasadı tamamlandıktan sonra Eylül başında oksalik asit uygulaması

Risk: Sıcaklık + Avrupa eşek arısı + Arı kuşları

Pratik Notlar:

Nektar toplama faaliyeti azalır ve koloniler stres altındadır.

Su temini kritik önem taşır ve kovan gölgelendirmesi öncelikli olmalıdır.

Kışa hazırlık çalışmaları başlamalıdır; besleme ve koloni değerlendirmesi bu dönemde yapılır.

Aşırı hasat yapmayın.

Yeterli gıda rezervi bıraktığınızdan emin olun.

Kullanılmayan peteklerin uygun şekilde depolanmasını sağlayın.

EKİM

Kovan İçi Daraltılmalıdır!

Koloni: Kışa hazırlık

Bal: Düşük - orta

Tedavi: Yok

Risk: Yok

Pratik Notlar:

Ekim ayı kolonilerin kışa hazırlanmasına odaklanır.

Koloniler, hayatta kalmaları için kritik olan kış arılarını üretmeye başlar.

Kış arısı üretimini teşvik etmek için arılara şeker şurubu (1:1) ile besleme yapılır.

Kovan içi alan daraltılmalı, böylece arılar sıcaklığı daha verimli koruyabilir. Gıda stokları kontrol edilmeli ve gerekirse tamamlanmalıdır.

Kovanları yağmaya karşı koruyun.

Uygun kovan izolasyonunu sağlayın.

KASIM

Kovan Ağırlığı Takip Edilmelidir!

Koloni: Dinlenme dönemi

Bal: Yok

Tedavi: Yok

Risk: Besin stokları

Pratik Notlar:

Koloniler düşük aktiviteyle sakin bir döneme girer.

Kovan açmadan besin durumunu değerlendirmek için en iyi yöntem kovan ağırlığının takip edilmesidir.

Sık sık kovan kontrolünden kaçının.

Uygun havalandırmayı sağlayın.

ARALIK

Rahatsızlık En Aza İndirilmelidir!

Koloni: Kışlama dönemi

Bal: Yok

Tedavi: Ruhsatlı sentetik akarisit şerit uygulaması

Risk: Açlık ve çevresel koşullar

Pratik Notlar:

Koloniler düşük aktiviteyle sakin bir döneme girer. Rahatsızlık en aza indirilmelidir.

Kovan açmadan besin durumunu değerlendirmek için en iyi yöntem kovan ağırlığının takip edilmesidir.

Yağışlı dönemler nedeniyle nem kontrolü önemini korur.

Bakım faaliyetleri ve bir sonraki sezon için hazırlıklar yapılır.

Kovanlar yerden yükseltilmiş olmalı ve dere yataklarından uzak konumlandırılmalıdır.

Arıliklar kış koşullarına uygun şekilde dikkatle seçilmelidir.

Sık sık kovan kontrolünden kaçının.

Yeterli besin rezervinin olduğundan emin olun.

Varroa Tedavi Planı

Ana sorun: Varroa destructor

Ağustos: Kritik

Hedef: Sağlıklı kış arılarının üretilmesi
Bal hasadı tamamlandıktan sonra Ağustos sonu oksalik asit uygulaması

Yılın en önemli tedavisi

Eylül

Hedef: Son temizlik
Bal hasadı tamamlandıktan sonra Eylül başında oksalik asit uygulaması

Aralık

Hedef: En yüksek etkinlik (yavruluğun olmaması durumu)
Ruhsatlı sentetik akarisit şerit uygulaması

ÖNEMLİ KURALLAR

- Bal akımı sırasında tedavi YAPMAYIN
- Direnç oluşumunu önlemek için tedavileri dönüşümlü kullanın
- Doğal akar düşüşünü düzenli olarak izleyin

Aylık Eylem Tablosu

AY	ANA FAALİYET	BESLENME	TEDAVİ	RİSK
Ocak	Kışlama	Fondan	Ruhsatlı sentetik akarisit şeritleri	Nem
Şubat	Yavru başlar	Hafif /şurup	İzleme	Soğuk
Mart	Gelişim	Evet	İzleme	Dengesizlik
Nisan	Narenciye akımı başlar	Hayır	×	Oğul verme
Mayıs	Narenciye bal hasadı	Hayır	İzleme	Pestisitler
Haziran	Stres başlar İkinci narenciye akımı başlar	Su	×	Sıcak
Temmuz	Kritik dönem	Su	İzleme	Pestisitler
Ağustos	Hazırlık	Su + doğru besleme (1:1 şeker şurubu)	Ağustos sonu oksalik asit (bal hasadı sonrası)	Kuraklık
Eylül	Hasat	Evet	Eylül başı oksalik asit (bal hasadı sonrası)	Zayıf koloniler
Ekim	Kış hazırlığı	1:1 şurup	×	Açlık
Kasım	Dinlenme	×	×	Nem
Aralık	Kışlama	Fondan	Ruhsatlı sentetik akarisit şerit uygulaması	Açlık

Temel Prensipler

Güçlü koloniler = sağlıklı koloniler

Zayıf koloniler hastalıklara daha açıktır uygun besleme yapılmalı; gerekirse ana arı değiştirilmelidir.

Bal akımı verimliliği belirler

Nisan-Mayıs: İlk hasat (narenciye akımı)

Temmuz-Ağustos: İkinci hasat (yaz / kır çiçeği akımı)

Varroa destructor ana tehdittir

Kontrol edilmezse koloni çöküşüne yol açar.

Ağustos sonu - Eylül başı: Kritik tedavi dönemi

Aralık: Kış takip tedavisi

İklim en önemli faktördür

Aşırı sıcak, soğuktan daha tehlikelidir

Su kaynağı zorunludur

Pestisitler (ÇOK ÖNEMLİ)

Sivrisinek ilaçlamaları gizli tehlikedir.

Her zaman sağlanmalı:

Su - Yeterli besin stoğu

Mevsimsel yırtıcılar ve stres faktörleri

Ağustos: Avrupa eşek arısı baskısı artar koloniler strese girer

Kovan girişlerini daraltın; kolonileri koruyun

Eylül: Arı kuşu göçünün en yoğun dönemi aktif avlanma

Rahatsız etmeyin; gerekirse arılık yerini değiştirin

Besleme bir zayıflık değil, stratejidir

Özellikle kritik dönemler: Ekim ve Şubat

Sivrisinek Kontrolü & Tozlayıcı Koruma Farkındalık ve Koordinasyon Protokolü

Amaç

Arı kovanlarının sivrisinek kontrol faaliyetleri sırasında pestisit maruziyetini ve kontaminasyonu önlemek. Özellikle kovanların kapatılamadığı (ör. sıcak hava) durumlarda koruma sağlamak.

Paydaşlar ve Roller

ARICILAR

- Kovan konumlarını yetkili makamlara kayıt ettirir (mümkünse GPS ile)
- Güncel iletişim bilgilerini sağlar
- Koruyucu önlemler hazırlar (gölgelik, su kaynakları, giriş daraltma vb.)

YETKİLİ MAKAMLAR

- Sivrisinek kontrol programlarını koordine eder
- Arılık kayıtlarını ve haritalarını tutar
- Tüm taraflar arasında iletişimi sağlar
- Koruyucu önlemler hazırlar (gölgelik, su kaynakları, giriş daraltma vb.)

SİVRİSİNEK KONTROL OPERATÖRLERİ

- İlaçlama zamanı, ürün ve uygulama kurallarına uyar
- İlaçlamadan önce arılık haritalarını kontrol eder
- Arıcıları önceden bilgilendirir

HALK / ÇİFTÇİLER

- Arı yoğun dönemlerinde bireysel ilaçlamadan kaçınır
- Durgun su kaynaklarını bildirir (önleyici yaklaşım)

Zamanlama Kuralları (Kritik Kontrol Noktası)

- Sadece gün batımı sonrası veya gün doğumu öncesi ilaçlama
- Arıların aktif olduğu sıcak gündüz saatlerinde ilaçlama yok
- Çiçeklenme dönemlerinde gündüz ilaçlama yasak

Mekânsal Koruma Önlemleri

- Arılıklar etrafında 100-300 m tampon bölge
- Haritalı dışlama bölgeleri kullanılmalı
- Şu alanlara yakın ilaçlama yapılmamalı:
 - Çiçekli tarım alanları
 - Arıların kullandığı su kaynakları

Uygulama En İyi Pratikleri

Aerial (havadan) yerine yer bazlı ULV uygulama

Sadece:

- Düşük rüzgâr
- Kovana sürüklenme olmayan koşullar
- Uygun atmosferik stabilite

Ürün Seçimi

- Larva kontrolü (örn. *Bacillus thuringiensis israelensis*) öncelikli
- Arılara düşük toksisiteli ürünler
- Hızlı parçalanen ve düşük kalıntılı kimyasallar

Kovan Koruma Önlemleri (Kapatma mümkün değilse)

- Nefes alabilen örtüler (ıslak çuval / gölgelik)
- Yeterli havalandırma
- Temiz su kaynakları
- Girişleri kısmen daraltma (aşırı ısınma olmadan)

İletişim Sistemi

- İlaçlamadan 24-48 saat önce zorunlu bildirim
- Kanallar: SMS / WhatsApp / e-posta / websiteleri
- Bilgiler/Tarih ve saat /Konum /Kullanılan ürün

Olay Bildirimi ve Müdahale

- Şüpheli arı ölümleri hemen bildirilir
- 24 saat içinde inceleme
- Numune toplama (arı, bitki, kalıntı)
- Ortak olay kayıt sistemi

Önleme Stratejisi

- Durgun su kaynaklarının kaldırılması
- Halk bilgilendirme
- Yetişkin sivrisinek ilaçlamasına bağımlılığın azaltılması
- Ortak olay kayıt sistemi

İzleme ve Değerlendirme

- Yıllık değerlendirme:
- Arı kayıpları
- İletişim etkinliği
- Protokol güncellemeleri

TEMEL MESAJ

“Sivrisinek kontrolü ve tozlayıcı koruma birbirine karşı değil, birlikte çalışmalıdır.”

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Yayının içeriğinden yalnızca NSF Euro Consultants Konsorsiyumu sorumludur; bu içerik Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.